Rijswijk

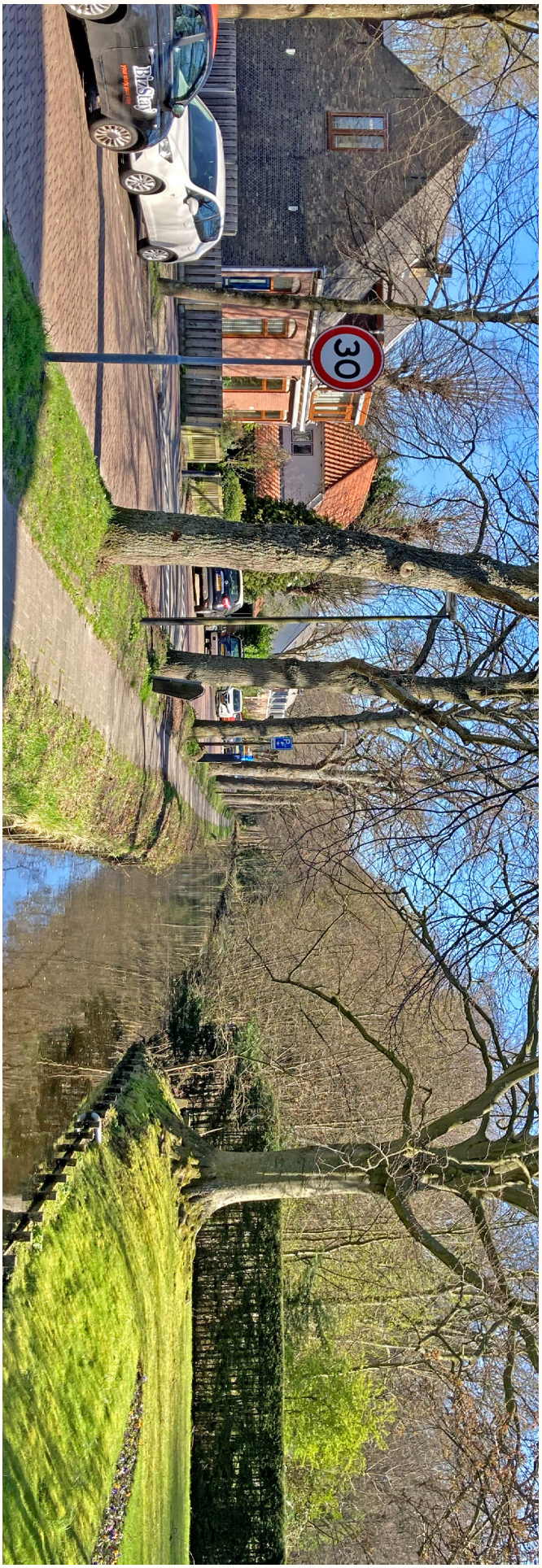

Ontwerp omgevingsvisie Rijswijk

GEZONDE BUITENPLAATS IN DE METROPOOL

PUBLIEKSVERSIE / SAMENVATTING (20 NOVEMBER 2024)

KUIPER COMPAGNONS

30

Inhoud

1. Inleiding 4

1.1 De omgevingsvisie van Rijswijk 4

1.2 Proces 5

2. Verkenning: waar staat Rijswijk nu? 9

2.1 Historie van Rijswijk 9

2.2 Rijswijk in de regio 9

2.3 Bestaande situatie en kwaliteiten van Rijswijk 11

2.3.1 De staat van de fysieke leefomgeving 11

2.3.2 De kernkwaliteiten van Rijswijk 11

2.4 Aandachtspunten voor de toekomst 13

2.4.1 Inleiding 13

2.4.2 Wonen en samenleving 13

2.4.3 Groen en natuur 14

2.4.4 Economie en vrije tijd 14

2.4.5 Klimaat en energie 15

2.4.6 Mobiliteit 15

3. Visie op de toekomst van Rijswijk 17

3.1 Kern van de visie 17

3.2. Drie kernambities 19

4. Ambities per thema 23

4.1 Passend woon- en zorgaanbod 23

4.2 Gezonde leefomgeving 23

4.3 Leefbare en veilige wijken 24

4.4 Zichtbare historie en ruimtelijke kwaliteit 24

4.5 Groene stadsbiotoop 24

4.6 Klimaatbestendige leefomgeving 25

4.7 Duurzame energievoorziening 25

4.8 Innovatieve economie 25

4.9 Goede bereikbaarheid 26

4.10 Omgevingsvisiekaart 26

5. Uitwerking visie per deelgebied 28

5.1 Inleiding 28

5.2 Oud-Rijswijk 28

5.3 Bogaard stadscentrum 29

5.4 Woongebieden 29

5.5 Werken 30

5.6 Groengebied 31

6. Uitvoering: werken met de omgevingsvisie 32

6.1 Sturingsfilosofie 32

6.2 Operationalisering in Omgevingswetinstrumenten 32

6.3 Milieueffectrapportage 32

6.4 Een levend document 32

1. Inleiding

1.1 De omgevingsvisie van Rijswijk

WAT IS DE OMGEVINGSVISIE?

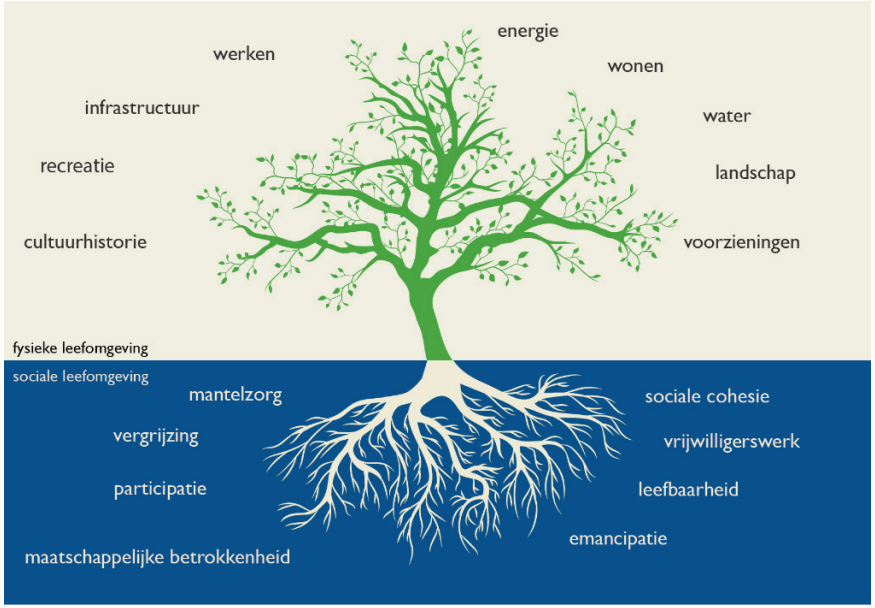
De omgevingsvisie is onze visie op de toekomst van de leefomgeving van Rijswijk. Daarbij gaat het om de lange termijn (2050) en om de 'fysieke leefomgeving'. Dit is het centrale begrip uit de Omgevingswet (zie kader), en gaat in feite over de ruimte om ons heen: ruimte voor bijvoorbeeld wonen, werken, infrastructuur en natuur, maar ook voor gezondheid en cultureel erfgoed.

FYSIEKE EN SOCIALE LEEFOMGEVING

De fysieke leefomgeving is niet los te zien van de sociale leefomgeving. De omgevingsvisie gaat over de plek waar mensen wonen en werken, hun vrije tijd besteden en elkaar ontmoeten. De manier waarop we onze gebouwde omgeving en buitenruimte vormgeven is van grote invloed op de sociale samenhang en manier waarop we samen leven. Zeker in een stad die de komende jaren nog verder zal groeien, ligt daarin een grote verantwoordelijkheid. De omgevingsvisie laat zien waar we de ruimte vinden om goed samen te kunnen leven.

EEN STIP OP DE HORIZON

Rijswijk heeft al heel veel om trots op te zijn, maar ook om onze bestaande kwaliteiten te behouden moeten we aan de slag. De wereld is namelijk continu in verandering: er komen allerlei trends en ontwikkelingen op ons af. De kwaliteit van onze leefomgeving hangt af van de manier waarop we inspelen op die veranderingen. Dit vraagt om een heldere visie op de toekomst waar we als Rijswijk naartoe willen. Omdat de ruimte beperkt is, moeten we scherpe keuzes maken: niet alles kan overal. Het gaat om keuzes over waar we ruimte zien voor ontwikkelingen, maar ook wat we waardevol vinden en willen beschermen.

Afbeelding 1.1: de fysieke en sociale leefomgeving.

Met deze omgevingsvisie zetten we een 'stip op de horizon': hoe willen we dat Rijswijk er in 2050 uitziet? Daarbij beschrijven we de keuzes die we vandaag moeten maken om daar te komen. De omgevingsvisie geeft op die manier richting aan ruimtelijke ontwikkelingen. Deels gaan we daarmee zelf aan de slag. Tegelijk dient de omgevingsvisie als inspiratie en afwegingskader voor initiatieven die aan ons toekomstbeeld kunnen bijdragen. De omgevingsvisie is een 'zelfbindend' document. Dat wil zeggen dat de gemeente zich moet houden aan de omgevingsvisie maar dat het niet direct geldt voor burgers.

DE OMGEVINGSWET

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet bundelt verschillende wetten en regels voor onder meer ruimtelijke ordening, bouwen, natuur, water en milieu. De Omgevingswet is gericht op het in onderlinge samenhang 'bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit'; en 'doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving' (artikel 1.3). De wetgever beoogt daarmee een balans tussen het bieden van ruimte voor ontwikkeling en het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving.

Een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe stelsel is om de fysieke leefomgeving in zijn geheel te benaderen. Daarbij moet de wet zorgen voor snellere besluitvorming en meer ruimte bieden voor lokaal maatwerk. Het idee daarachter is om meer ruimte te bieden aan initiatieven, met als houding 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'. Dit vraagt om een andere denk- en werkwijze van ons als gemeente, andere overheden, burgers en bedrijven.

De Omgevingswet kent een aantal 'kerninstrumenten' waarmee overheden de doelen van de wet in de praktijk kunnen brengen. Eén van de (verplichte) instrumenten voor gemeenten is de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een vormvrij instrument, maar bevat volgens de wet:

- een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied; en
- de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid.

Deze onderdelen komen in de volgende hoofdstukken van deze omgevingsvisie, toegespitst op Rijswijk, aan bod.

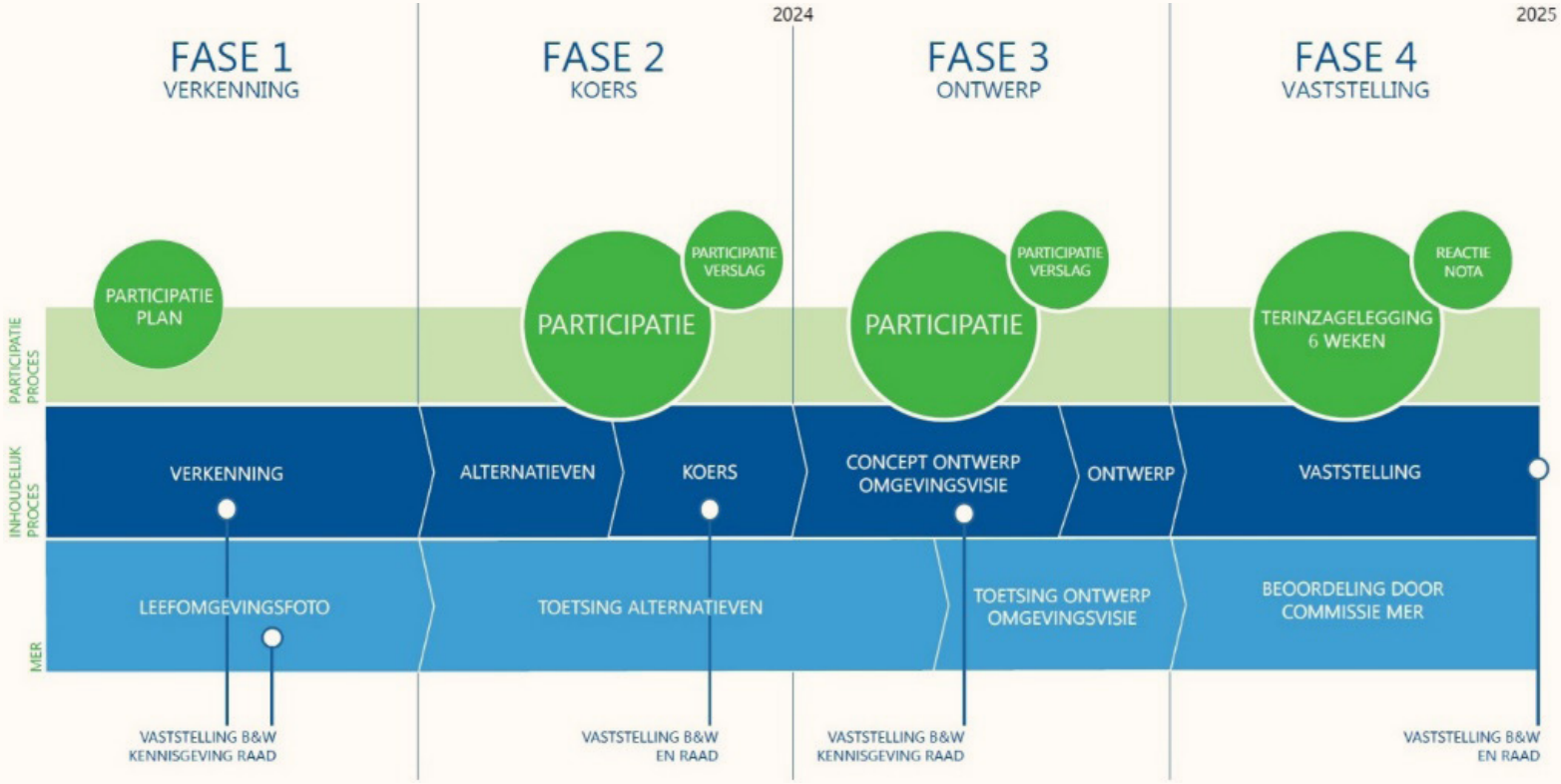

1.2 Proces

WELKE STAPPEN HEBBEN WE GEZET?

Om tot deze omgevingsvisie te komen hebben we verschillende stappen doorlopen, te zien in afbeelding 1.2. Inhoudelijk zijn we gestart met een 'verkenning' van de huidige staat van de gemeente. Het bestaande beleid was hiervoor belangrijke input, aangevuld met geografische en andere data, actuele trends en ontwikkelingen en de inbreng vanuit alle vakgebieden binnen de gemeente. Gelijktijdig hebben we voor het MER (zie kader) in deze fase de Leefomgevingsfoto laten opstellen. Dit is een inventarisatie van de 'huidige situatie en autonome ontwikkelingen' (dat wat er zal gebeuren als er geen nieuw beleid komt). De leefomgevingsfoto gaat specifieker in op de indicatoren voor het MER en helpt bij het beoordelen van de effecten van de omgevingsvisie.

Een milieueffectrapportage (mer) brengt de milieueffecten van een plan of project in beeld. De verwachte gevolgen worden beschreven in een milieueffectrapport (MER). Zo kan (het bestuur van) de gemeente de milieueffecten meenemen bij haar besluit over het plan of project. In Rijswijk hebben we gekozen voor een ontwerpend mer, wat inhoudt dat niet alleen de milieueffecten van de ontwerpomgevingsvisie worden beschreven maar ook die van de alternatieven.

Afbeelding 1.2: Stappenplan omgevingsvisie.

In de volgende fase hebben we onze koers (visie) voor de toekomst bepaald. Met de informatie en aandachtspunten uit de verkenning hebben we alternatieve ontwikkelrichtingen bepaald. Die zijn vervolgens getoetst op milieueffecten (deel I van het MER). Daarnaast hebben we hier inwoners, organisaties en experts laten meedenken. Op basis van alle input hebben we onze voorkeur geformuleerd: welke kant willen we als Rijswijk op? Daarin komen onze kwaliteiten, aandachtspunten en ambities samen. Deze visie op de toekomst van Rijswijk werken we vervolgens verder uit per thema en per deelgebied binnen de gemeente.

PARTICIPATIERONDE I

In het najaar van 2023 hebben we een eerste participatieronde georganiseerd. Daarin hebben inwoners, organisaties en experts hun meningen en ideeën gegeven over Rijswijk nu en in de toekomst. Dat hebben we allereerst gedaan met een vragenlijst, die door 772 mensen is ingevuld. In een aparte bijeenkomst was er de gelegenheid voor inwoners om meer verdiepend het gesprek aan te gaan over de toekomst van de stad.

Afbeelding 1.3 toont een beeldverslag van dit stadsgesprek. Op vergelijkbare manier zijn we in twee sessies het gesprek aangegaan met experts van (regionale) ketenpartners, en met (maatschappelijke) organisaties en ondernemers die in Rijswijk actief zijn.

Om ook de Rijswijkers van de toekomst aan te spreken, hebben we in twee sessies met kinderrechtenambassadeurs onze jeugd naar hun ideeën voor de stad gevraagd.

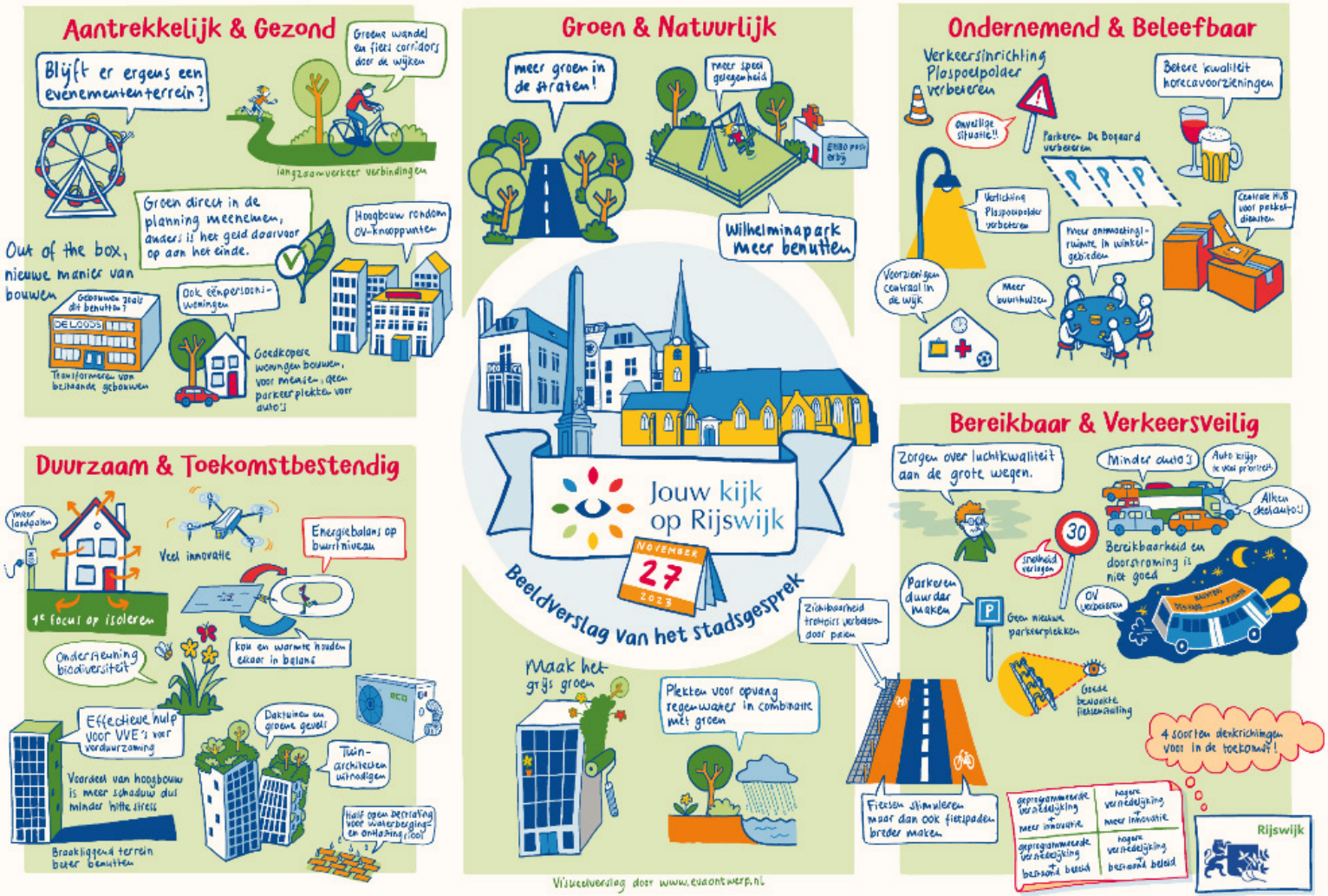
PARTICIPATIERONDE II

In de tweede participatieronde, gehouden van april tot juni 2024, hebben we het concept-ontwerp van de omgevingsvisie verder uitgewerkt en teruggekoppeld aan de stad. Via online consultaties, buurtbakfietsdagen, expertsessies en de 'Rijswijkse Remix' hebben we aanvullende ideeën en wensen verzameld. De input uit deze ronde hielp bij het verrijken en aanscherpen van de omgevingsvisie. De focus lag in deze ronde op het aanvullen van de participatie in de wijken en leeftijdsgroepen die de eerste ronde minder bereikt waren.

Resultaten en toepassing

De resultaten van beide participatierondes bieden een duidelijk beeld van de voorkeuren van de inwoners van Rijswijk. Er is een sterke voorkeur voor een groene en leefbare stad met voldoende speel- en beweegruimte, en beperkte lokale bedrijvigheid. Historische waarde en leefbaarheid worden hoog gewaardeerd, net als mobiliteit en toegang tot groen. De verschillen in voorkeuren per wijk benadrukt de noodzaak van een wijkgerichte benadering bij beleidsbeslissingen. De waardevolle inzichten uit deze participatierondes zijn gebruikt om de omgevingsvisie verder te ontwikkelen en te uit te voeren. De betrokkenheid van de Rijswijkse inwoners en ondernemers heeft gezorgd voor meer steun voor de visie, wat bijdraagt aan een soepeler ontwikkelings- en besluitvormingsproces.

Afbeelding 1.3: Beeldverslag stadsgesprek.

2. Verkenning: waar staat Rijswijk nu?

2.1 Historie van Rijswijk

De ontwikkeling van Rijswijk tot méér dan zomaar een dorp begint in de Gouden Eeuw. Langs de toenmalige Zandweg en het water van de Vliet waren het lawaai en de stank van de grote stad ver weg. Dus bouwden de nieuwe rijken uit Den Haag, Delft en Rotterdam hier – op de strandwal – hun buitenplaatsen, landhuizen, die meestal waren omringd door een mooie tuin volgens de laatste mode. Rijswijk heeft nog steeds die kwaliteit, als groen alternatief voor de drukte van de grote stad.

Indirect was het ook die ligging die Rijswijk na de Tweede Wereldoorlog zijn stadse gezicht gaf. In de jaren '50 gaf burgemeester Bogaardt, om te voorkomen dat het dorp door Den Haag zou worden ingelijfd, de aanzet tot een ongekende bouwgolf die het aantal inwoners van Rijswijk verdubbelde tot meer dan 50.000. Vanuit het oude dorp breidde Rijswijk in de decennia na de oorlog gestaag richting het zuidwesten uit: van de naoorlogse woonwijken, Plaspoelpolder, In de Bogaard (nu Bogaard stadscentrum) tot de laatste uitbreiding van RijswijkBuiten. Daarmee is de stad gegroeid tot aan de west- en zuidgrens van de gemeente.

Deze ontwikkeling maakte van Rijswijk een stad met twee gezichten: enerzijds de historische dorpskern en de landgoederenzone, anderzijds de verstedelijking van de naoorlogse en latere uitbreidingswijken, Plaspoelpolder en het nieuwe Bogaard stadscentrum. De sterke groei heeft er ook voor gezorgd dat Rijswijk altijd zelfstandig heeft kunnen blijven, en definieert ons profiel tot de dag van vandaag. Deze uitersten karakteriseren het DNA van Rijswijk: het is modern én historisch, druk én rustig, grijs én groen, stad én dorp.

2.2 Rijswijk in de regio

Regionale ligging en ruimtelijke structuren

Rijswijk maakt deel uit van de Haagse regio, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en de zuidvleugel van de Randstad. De stad ligt aan de Oude Lijn en aan de 'kennisas' Rotterdam-Leiden. Verder ingezoomd, ligt de stad tussen het stedelijk gebied van Den Haag en Delft.

Rijswijk wordt doorkruist door verschillende infrastructurele lijnen, veel met een regionale functie. Van zuidwest naar noordoost loopt de A4, met haaks daarop de Prinses Beatrixlaan en spoorlijn als verbindingen tussen Den Haag en Delft. Aan de oostkant loopt het Rijn-Schiekanaal (de Vliet) van zuid naar noord. In het zuidoosten grenst Rijswijk aan de A13.

Ten noorden van de A4 bevinden zich de twee centra van Rijswijk: het oude dorpscentrum van Oud-Rijswijk in het noordoosten, het nieuwe Bogaard stadscentrum richting het westen. Globaal daartussen ligt het grote en regionaal belangrijke bedrijventerrein Plaspoelpolder. Ten zuiden van de A4 is Rijswijk met de grootschalige uitbreidingswijk RijswijkBuiten inmiddels doorgegroeid tot aan Delft. Het bebouwd gebied van Rijswijk wordt gemarkeerd door twee grote groenstructuren: de Landgoederenzone aan de noordkant en de stadsparkzone in het zuiden.

Rijswijk in regionale context

Rijswijk is geen eiland, en onlosmakelijk verbonden met de regio. Rijswijk ligt midden in de metropoolregio, het stedelijk gebied van Rotterdam tot en met Den Haag. In dit gebied is de behoefte aan extra woningen en bedrijfsruimte erg groot. Er worden dan ook veel woningen gebouwd en bedrijfsruimte toegevoegd de komende jaren. Tegelijkertijd willen we deze regio ook kwalitatief gezien laten groeien. Het groene buitengebied houden we open, we bereiden ons voor op klimaatverandering en verbeteren de leefbaarheid en sociale samenhang in onze steden. Deze opgaven overstijgen de gemeentegrenzen. Rijswijk wil daarom ook samen optrekken met de regio om deze uitdagingen aan te pakken.

De gemeenten in de metropoolregio vullen elkaar aan en voegen allemaal kwaliteit toe aan het geheel. Regionaal wordt daarom ingezet om de gemeenten nog beter met elkaar te verbinden.

Rijswijk biedt de regio zowel dorps als stedelijk wonen, met daarbovenop ruimte voor de verwachte bevolkingsgroei door een forse woningbouwopgave op zich te nemen. Rijswijk wordt naar verwachting zelfs één van de sterkst groeiende gemeentes van het land. Daarbij bieden we een plek om te recreëren met onze groene buitenplaatsen, op een van de drukste plekken van Nederland. Daarnaast biedt Rijswijk ruimte voor kleine en grote bedrijven om te ondernemen in een regio die steeds minder ruimte heeft. Zeker in verhouding tot zijn omvang heeft Rijswijk een belangrijke economische functie in de regio.

2.3 Bestaande situatie en kwaliteiten van Rijswijk

2.3.1 De staat van de fysieke leefomgeving

Om onze ambities voor de toekomst vorm te kunnen geven, is het noodzakelijk om de bestaande situatie in beeld te hebben. Dat doen we in twee sporen. Ten eerste hebben we een zogenaamde 'Leefomgevingsfoto' gemaakt. Hierin zijn de huidige situatie en autonome ontwikkelingen (HSAO) in kaart gebracht. Samen vormen die de 'referentiesituatie': wat de situatie is en wordt zónder deze omgevingsvisie. In de milieueffectrapportage wordt dit dan ook gebruikt om de effecten van de omgevingsvisie mee te vergelijken. De Leefomgevingsfoto bevat verschillende indicatoren om de staat van de fysieke leefomgeving meetbaar te maken. Die fysieke leefomgeving wordt hierin breed beschouwd, met een nadruk op de diverse milieuaspecten.

Daarnaast hebben we een verkenning uitgevoerd van de bestaande situatie en kwaliteiten van Rijswijk. Daarin zitten raakvlakken met de Leefomgevingsfoto, maar hebben we vooral gefocust op de ruimtelijke en kwalitatieve aspecten. Hoe ziet Rijswijk er nu uit, en wat zijn nu de belangrijkste kwaliteiten van onze fysieke leefomgeving? Op basis van die analyse zien we een aantal onderscheidende kernkwaliteiten van Rijswijk. Het zijn eigenschappen die onze kracht aangeven en onze identiteit bepalen: ze maken Rijswijk tot Rijswijk en onderscheiden ons van andere gemeenten. Dit zijn dan ook de kwaliteiten die we in de toekomst in ieder geval willen behouden.

2.3.2 De kernkwaliteiten van Rijswijk

BUITENPLAATS, DORP, STAD: HISTORISCHE GROEI GEEFT MEERDERE GEZICHTEN

Rijswijk is sinds de jaren '50 uitgegroeid van een dorp tot een stad, met ongeveer 59.620 inwoners (CBS, december 2022). De ontwikkeling van de stad is mooi terug te zien in de bebouwing.

De sterke groei die de stad heeft doorgemaakt is ook bepalend voor het profiel van Rijswijk vandaag. Enerzijds het dorpse karakter van de historische dorpskern Oud-Rijswijk. Anderzijds het stedelijke karakter van de naoorlogse wijken, bedrijventerrein Plaspoelpolder, Bogaard stadscentrum en RijswijkBuiten. Tegelijk is Rijswijk van oorsprong al een heel groene stad, met zijn buitenplaatsen en parken. Deze uitersten karakteriseren Rijswijk: het is modern én historisch, druk én rustig, grijs én groen, stad én dorp.

Rijswijk kent daardoor ook een mix van verschillende woonmilieus. Rijswijk is een aantrekkelijke woonplaats vanwege de werkgelegenheid, uitstekende verbindingen met de regio, de voorzieningen in de twee centra en in de wijken, en het vele groen van in het bijzonder de buitenplaatsen en parken. Rijswijk is ook een diverse stad. Dat zie je terug in de inwoners, veel verschillende bevolkingsgroepen zijn vertegenwoordigd.

Hoewel niet altijd even bekend en zichtbaar heeft Rijswijk wel degelijk plekken van cultuurhistorische waarde. Deze zijn vooral te vinden in en rondom het historische dorpscentrum van Oud-Rijswijk en in de landgoederenzone. Landschappelijke en recreatieve waarden zijn er vooral in de buitenplaatsen en parken.

GROENE LONGEN VAN DE STAD

Rijswijk is van oorsprong, met zijn buitenplaatsen en parken, een heel groene stad. Nog steeds behoort Rijswijk tot de groenste steden van deze sterk verstedelijkte regio. Bijna een vijfde van Rijswijk bestaat uit parken en plantsoenen. Naast de vele groen opgezette wijken, kent Rijswijk twee grote groengebieden:

- De Landgoederenzone aan de noordkant, met onder andere Park de Voorde en Overvoorde, landgoed Te Werve, het Julianapark en het Rijswijkse Bos.
- De stadsparkzone aan de zuidkant, met onder andere de Zwethzone, Hoekpolder, het Wilhelminapark, Elsenburgerbos en de Vlietzone.

De Rijswijkers waarderen de buitenplaatsen en parken enorm. Het zijn de longen van onze stad, en is al van oudsher een kwaliteit en onderdeel van onze identiteit. Die belangrijke groenstructuren verbinden de verschillende groengebieden aan elkaar over lange lijnen in de stad, maar ook in de wijken zijn er verschillende groenstructuren aanwezig. Het vele groen is iets waarmee Rijswijk zich in de – sterk verstedelijkte – regio onderscheidt.

ONDERNEMENDE WERKSTAD

Rijswijk is een echte werkgemeente. Er is een ruim aanbod aan werkgelegenheid voor zowel theoretisch als praktisch opgeleiden. Rijswijk kent verschillende economische kerngebieden:

- diverse werklocaties (bedrijventerreinen)
- twee hoofdcentra (Oud-Rijswijk en Bogaard stadscentrum)
- verschillende buurt(winkel)centra.

Gezamenlijk bieden ze een compleet en divers aanbod aan voorzieningen en werkgelegenheid.

Die diversiteit van de Rijswijkse economie is een gevolg van de centrale ligging in de metropoolregio. Daarmee heeft Rijswijk een belangrijke economische functie en unieke positie in de regio. Voor zijn omvang huisvest Rijswijk veel bedrijven en zijn er veel arbeidsplaatsen. De beschikbare ruimte voor werken is een unieke kwaliteit van Rijswijk in de regio die we willen behouden.

Het middelpunt van de economische activiteit is bedrijventerrein Plaspoelpolder, een van de grootste werklocaties van de metropoolregio. Daar en elders in Rijswijk zijn er uitstekende plekken beschikbaar voor start-ups, mkb en grote bedrijven. Rijswijk ondersteunt de doorgroei van bedrijven.

Rijswijk is aantrekkelijk voor bedrijven om zich te vestigen door onze werklocaties en centrale ligging. Maar ook bijvoorbeeld de goede ondergrond voor geothermie, de goede voorzieningen in de verschillende centra, het vele groen in een drukke regio en de aantrekkelijke woonmilieus voor werknemers dragen hieraan bij.

GOED VERBONDEN MIDDEN IN DE METROPOOLREGIO

Rijswijk is uitstekend bereikbaar en verbonden met de regio. Er lopen door en rondom Rijswijk verschillende grote infrastructurele verbindingen. Zo vormen de A4, A13, op korte afstand A12 en de Prinses Beatrixlaan voor goede autobereikbaarheid en -verbindingen met de regio (o.a. Den Haag, Delft en Rotterdam).

Met een treinstation op de spoorlijn Den Haag – Delft is Rijswijk ook goed per openbaar vervoer bereikbaar. Ook is Rijswijk aangesloten op het tramnetwerk van Den Haag. Dit maakt Rijswijk voor veel mensen een aantrekkelijke plaats om te wonen. Ook voor veel bedrijven is het een onderscheidende kwaliteit om zich hier te vestigen.

Naast de grote (auto)verbindingen kent Rijswijk ook een fijnmaziger netwerk voor langzaam verkeer, van fiets- en wandelroutes. Deze zorgen onder meer voor verbindingen binnen de stad en met de verschillende groengebieden.

2.4 Aandachtspunten voor de toekomst

2.4.1 Inleiding

Uit de vorige paragraaf blijkt dat we al veel kwaliteiten bezitten, die de moeite waard zijn om te behouden. Tegelijk zien we ook de nodige aandachtspunten, waar we richting de toekomst nog mee aan de slag moeten. Het kan zijn dat er kwaliteiten ontbreken of ruimte voor verbetering is, maar ook dat trends en ontwikkelingen kwaliteiten onder druk zetten of juist kansen bieden om kwaliteiten toe te voegen. Daar waar meerdere ontwikkelingen samenkomen kunnen ook dilemma's of koppelkansen aan het licht komen. Kortom: alles waar we in de volgende hoofdstukken een antwoord op moeten formuleren.

2.4.2 Wonen en samenleving

- Rijswijk en de regio groeien fors. Het aantal inwoners van Rijswijk neemt naar verwachting toe van ongeveer 60.000 in 2024 tot 75.000 in 2040 en 82.000 in 2050.
- Het aantal ouderen in Rijswijk is relatief hoog, en zal naar verwachting verdubbelen tot 2050.
- Op de woningmarkt is sprake van een grote vraag naar woningen en een achterblijvend aanbod. Het Rijk neemt steeds meer regie om de woningbouw te versnellen.
- Het actuele woningbouwprogramma van Rijswijk, zoals afgesproken binnen de regio Haaglanden, bestaat uit ongeveer 11.000 woningen tot 2040. Een belangrijke vraag is hoe we na 2040 blijven groeien of stabiliseren.
- Voor de huidige woningbouwopgave hebben we de belangrijkste locaties al bepaald. Gezien onze beperkte ruimte en wens om het groen te behouden, betekent dit een opgave voor transformatie en verdichting van de bestaande stad.
- We zien een veranderende vraag naar woonvormen, zoals een toenemende vraag naar woningen voor kleinere huishoudens en woningen die geschikt zijn voor ouderen (levensloopbestendig). Ook is er een groeiende behoefte aan woonruimte voor bijzondere doelgroepen en aandachtsgroepen.
- Met de groei van de stad is een belangrijke opgave om het aantal voorzieningen (zorg en welzijn, onderwijs, sport, andere maatschappelijke voorzieningen) mee te laten groeien.
- Vanwege de vergrijzing en ontwikkelingen in de zorg is er een groeiende behoefte aan goede en betaalbare woningen waar ouderen en mensen met een beperking zelfstandig en veilig kunnen wonen. Zij hebben ook (toegang tot) voorzieningen, zorg en ondersteuning nodig.
- Hoewel Rijswijkers over het algemeen tevreden zijn met hun buurt, zien we wel dat in sommige buurten de leefbaarheid onder druk staat. De verdere groei in relatie tot de leefbaarheid en veiligheid is

een aandachtspunt, met name in de kwetsbare wijken.

- De milieukwaliteit in Rijswijk is een aandachtspunt, met name luchtkwaliteit en geluidhinder. De luchtkwaliteit is de afgelopen jaren al wel verbeterd, maar nog steeds relatief slecht. De verdere groei van de stad vormt hierbij een extra opgave.

2.4.3 Groen en natuur

- Ruimte voor groen en natuur kan onder druk komen te staan door de groei van de stad. Tegelijk biedt stadsontwikkeling ook kansen om extra groen toe te voegen, en bij het bouwen en inrichten van de buitenruimte rekening te houden met natuurwaarden. Dat gaat ook hand in hand met het ons aanpassen aan het veranderende klimaat.
- Mede door klimaatverandering is er sprake van een afname van de biodiversiteit (de variatie in planten en dieren), in Nederland en in Rijswijk.
- De kwaliteit van groen kan daarom verbeterd worden. Dat gaat ook over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van groen.
- Het water- en bodemsysteem loopt steeds vaker tegen zijn grenzen aan. Het Rijk maakt juist daarom water en bodem sturend bij keuzes over de inrichting van de ruimte. Hoe we daar precies vorm aan geven, moeten we nog bepalen.
- In 2027 moet de waterkwaliteit voldoen aan de Europese normen (KRW 2027). De vraag is of dit haalbaar is. Als dat niet zo is, kunnen bouwprojecten worden stilgelegd. Er ligt dan ook een belangrijke taak om de waterkwaliteit te verbeteren.
- De vraag naar drinkwater zal tot zeker 2030 stijgen. Het aanbod staat door klimaatverandering en verontreiniging onder druk. In de regio komen nu al tekorten voor.

2.4.4 Economie en vrije tijd

- Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Denk aan digitalisering, automatisering, robotisering, artificial intelligence (AI). Nieuwe technologieën hebben invloed op de bedrijvigheid in Rijswijk, maar ook op de manier waarop we winkelen, met elkaar omgaan, onze vrije tijd besteden en hoe we voor elkaar zorgen.
- Er is steeds meer aandacht voor duurzaamheid, zoals de overgang naar duurzame (hernieuwbare) bronnen van energie en een kringloopeconomie (waarin gebruikte producten en materialen opnieuw worden gebruikt als grondstof voor nieuwe productie).
- We zien steeds vaker transformaties van werklocaties naar wonen, mede door de grote woningvraag.
- Er is sprake van afnemende vraag naar ruimtes voor detailhandel en kantoren. Dit leidt soms tot leegstand. In winkelgebieden speelt de opkomst van internetwinkelen daarbij een rol. Op de kantorenmarkt zien we een verandering in huisvestingswensen, van traditionele kantoorlocaties naar steeds meer gemengde gebieden en flexibele kantoorconcepten.
- Om onze werklocaties toekomstbestendig te houden, hebben we per locatie al een ontwikkelrichting bepaald. Een grote actuele opgave is de gedeeltelijke transformatie van Plaspoelpolder tot gemengd werk-woongebied. Opknappen van andere bedrijventerreinen is een opgave voor een langere periode. Ook onderzoeken we of we meer ruimte kunnen vinden voor bedrijven door bestaande terreinen beter te benutten of door uitbreidingslocaties aan te wijzen.
- Met onze woningbouwopgave, is het van belang dat het aanbod van horeca en detailhandel aansluit bij de behoefte van de groeiende bevolking. Datzelfde geldt voor het aanbod aan mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding. Aandachtspunt is dat voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn.
- De circulaire economie (economie waarin gebruikte producten en materialen opnieuw worden gebruikt als grondstof voor nieuwe productie) zal naar verwachting extra ruimte vragen, vooral op werklocaties. Op dit vlak moeten we nog beleid ontwikkelen.

2.4.5 Klimaat en energie

- Klimaatverandering heeft een directe impact op Rijswijk. De temperatuur loopt op. Zomers worden warmer en winters natter. Dit leidt onder meer tot hittestress, toenemende droogte, en wateroverlast door extremere neerslag.
- Hittestress is een belangrijk aandachtspunt, omdat veel ontwikkelingen gepland zijn in gebieden waar het hitte-eilandeffect al het grootst is. Een extra uitdaging is dat het aantal ouderen en jonge kinderen toeneemt, groepen die extra gevoelig zijn voor hittestress.
- Om wateroverlast door extreme neerslag in de toekomst te voorkomen is een goede balans tussen water vasthouden, bergen en afvoeren van belang.
- Deze effecten vragen om een leefomgeving (bebouwing en buitenruimte) die daartegen bestand is. Verdichting van de stad kan hiermee op gespannen voet staan, maar biedt ook kansen om de leefomgeving beter hierop in te richten (denk bijvoorbeeld aan het Bogaardplein dat veel groener is geworden).
- We kunnen ons aanpassen aan klimaatverandering, maar ook bijdragen aan het afremmen ervan. Een van de belangrijkste ontwikkelingen en opgaven is de energietransitie: het verkleinen van de energiebehoefte en de overgang van fossiele naar duurzame (hernieuwbare) bronnen van warmte en energie.
- Onderdeel van de energietransitie is de noodzaak tot het duurzaam verwarmen van woningen en andere gebouwen. Belangrijke opgave is om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Onze Transitievisie Warmte beschrijft hoe we dat aanpakken.
- Ook is van belang om zoveel mogelijk energie duurzaam op te wekken, binnen onze beperkte ruimte. Het percentage duurzame opwek in Rijswijk blijft nu nog achter.
- Het elektriciteitsnet staat zwaar onder druk. In de regio is sprake van ‘netcongestie’ (het net kan het niet aan). De komende tijd zal de druk op ons net alleen maar toenemen.
- Andere aandachtspunten zijn onder meer de toegankelijkheid en betaalbaarheid voor iedereen (voorkomen van energiearmoede), en de benodigde ruimte in de ondergrond.
- Koppelkansen zijn bijvoorbeeld het combineren van de aanleg van nieuwe energiebronnen of -netwerken met herinrichting van de buitenruimte, groen en klimaatadaptatie.
- Belangrijke actuele ontwikkelingen zijn de aanleg van de warmteleiding WarmtelinQ, een warmteoverdrachtsstation (WOS) en op langere termijn diverse andere uitbreidingen van de energie-infrastructuur.
- De circulaire economie (economie waarin gebruikte producten en materialen opnieuw worden gebruikt als grondstof voor nieuwe productie) zal naar verwachting extra ruimte vragen, vooral op werklocaties. Op dit vlak hebben we nog geen beleid.

2.4.6 Mobiliteit

- Het verkeer in Rijswijk is de afgelopen jaren toegenomen. Door de groei in inwoners en banen in Rijswijk én de regio zal het aantal verplaatsingen toenemen. Het zal dus drukker worden in de stad.
- Onze brede en doorgaande wegen vormen ruimtelijke barrières en knelpunten qua veiligheid en leefbaarheid.
- Door de toename van autoverkeer, en snellere typen (brom)fietsen zien we een toenemende verkeersonveiligheid. Rijswijk scoort relatief hoog op het aantal ongevallen per inwoner.
- Bij ongewijzigd beleid zal de verkeerstoename ervoor zorgen dat knelpunten en negatieve effecten van mobiliteit toenemen, zoals een verminderde doorstroming, grotere verkeersonveiligheid, verslechtering van luchtkwaliteit en toename van hinder.
- Om Rijswijk bereikbaar, leefbaar en veilig te houden zijn maatregelen in de infrastructuur en een ander mobiliteitsgebruik nodig. Dat betekent in ieder geval dat verbindingen en voorzieningen voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer aantrekkelijker moeten worden.

- We zien een trend dat autogebruik vooralsnog blijft toenemen. autobezit groeit wel minder hard dan voorheen. De elektrische auto is in opmars, net als het gebruik van openbaar vervoer, fiets en elektrische fiets. Ook wordt steeds meer gebruik gemaakt van deelmobiliteit en vervoer op afroep.
- Nieuwe en elektrische mobiliteitsvormen zorgen voor minder CO2-uitstoot en een schonere lucht. Wel brengen ze opgaven in infrastructuur met zich mee, denk aan ruimte voor laadpalen, deelmobiliteit en betere fietsvoorzieningen.
- Voor het openbaar vervoer zijn opgaven het aantrekkelijker, veiliger inrichten van het station en de stationsomgeving voor met name de voetganger en fietser, en het realiseren van een nieuw station RijswijkBuiten. Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuwe tram-verbinding tussen Den Haag en Delft via Rijswijk (CID/Binckhorst).

3. Visie op de toekomst van Rijswijk

3.1 Kern van de visie

DE UITDAGING

Om te zorgen dat Rijswijk ook in 2050 een prettige stad is om te wonen, werken en verblijven, willen we in ieder geval de kwaliteiten die we al hebben (paragraaf 2.3) behouden en versterken. Tegelijk willen we ook kwaliteiten toevoegen en moeten we inspelen op de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen (paragraaf 2.4). De groei van de stad biedt daarvoor veel kansen, maar zorgt ook voor uitdagingen. Om een bijdrage te leveren aan het oplossen van de grote woningnood, bouwen we nieuwe woningen. Bovendien pakken we leegstand en verloedering aan door leegstaande winkels en kantoren te transformeren naar woningen. Daardoor zal de stad verder groeien. Dat kunnen we aangrijpen om tegelijk het welzijn van de Rijswijkers te verbeteren, bijvoorbeeld door de stad mooier, groener en veiliger te maken met meer voorzieningen en beter openbaar vervoer.

BREDE WELVAART

In 2050 kent de hele samenleving van Rijswijk een brede welvaart. Dit gaat over het welzijn van mensen. Het is een maatstaf voor alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart zijn zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale samenhang, persoonlijke ontplooiing en veiligheid daarvoor minstens even belangrijk. We stellen alle ontwikkelingen tot 2050 in dienst van die brede welvaart. Dat betekent dat bijvoorbeeld economische groei of bereikbaarheid geen doelen op zich zijn, maar moeten bijdragen aan het welzijn van de Rijswijkers.

VERNIEUWING MET DE GEPLANDE WONINGBOUW

In de Stadsvisie stond nog de vraag centraal in welke mate we ruimte willen bieden voor hoogstedelijke ontwikkelingen en een sterke groei van het aantal woningen in de stad. In deze omgevingsvisie leggen we de nadruk meer op de kwalitatieve ontwikkeling van de stad. Om de groei van de stad te combineren met die gewenste groei in kwaliteit, moeten we een innovatieve (vernieuwende) ontwikkelrichting inslaan. Dit sluit aan bij de resultaten uit de participatie en effectbeoordeling in de milieueffectrapportage (zie kader). Die koers zetten we daarom met de omgevingsvisie in, waarbij we bijzondere aandacht hebben voor de samenhang tussen de verschillende beleidsambities. Om te zorgen dat de groei niet ten koste gaat van onze kwaliteiten, richten we ons op het uitvoeren van het geplande woningbouwprogramma.

Tegelijk is er een grote behoefte aan woningen in Rijswijk die mogelijk ook daarna nog aanhoudt, zoals ook werd erkend in de participatie. Juist het voorzien in die behoefte aan betaalbare woningen is een belangrijk onderdeel van het streven naar brede welvaart. Ook kunnen nieuwe ontwikkelingen juist een middel zijn om andere – innovatieve – ambities te realiseren. Om hieraan recht te kunnen doen en op alle situaties voorbereid te zijn, pinnen we ons op voorhand niet op een harde bovengrens voor een verdere groei van het aantal woningen na 2040 vast. Wél pinnen we ons vast op kwaliteit: ontwikkelingen zijn alleen mogelijk binnen duidelijke randvoorwaarden (bijvoorbeeld voor groen en milieu) die we daarvoor stellen. Daarmee maken we de groei in kwaliteit leidend.

Hoe we tot de visie gekomen zijn

TWEE HOOFDKEUZES, VIER ONTWIKKELRICHTINGEN

Op basis van onze analyses van waar Rijswijk nu staat, zien we twee belangrijke strategische keuzes voor onze koers richting de toekomst. Al in de Stadsvisie (2016, de voorganger van deze omgevingsvisie) stelden we onszelf een forse woningbouwopgave tot doel. Omdat de behoefte in Rijswijk en de regio sindsdien alleen maar is toegenomen, hebben we in ons actuele woningbouwprogramma tot 2040 een opgave van 10.000-11.000 woningen afgesproken. Maar wat als daarná de vraag naar woningen nog steeds aanhoudt: willen en kunnen we daar dan aan tegemoet komen, of is Rijswijk na het realiseren van het huidige programma ‘af’?

Een tweede keuze die we moeten maken is hoe we invulling gaan geven aan deze groeiopgave, samen met alle aandachtspunten voor de toekomst die we constateren (paragraaf 2.4). Zetten we de lijn van ons bestaande beleid voort, of gaan we op een vernieuwender manier te werk? Op basis hiervan hebben we vier verschillende ontwikkelrichtingen uitgezet. Om deze goed te kunnen beoordelen en vergelijken, zijn de ontwikkelrichtingen beoordeeld op de effecten op de omgeving (deel I van het MER).

NAAR ÉÉN ONTWIKKELRICHTING: GESPREK OVER DE TOEKOMST VAN RIJSWIJK

De vier ontwikkelrichtingen hebben we vervolgens gebruikt om met elkaar het gesprek aan te gaan over de toekomst van Rijswijk, intern, maar ook met de samenleving. Inwoners, organisaties en experts hebben meegedacht en hun ideeën en voorkeuren voor de toekomstige ontwikkeling van de stad aangegeven (zie participatieverslag).

Uit de inbreng van de deelnemers komt duidelijk een voorkeur voor een innovatieve (vernieuwende) ontwikkelrichting naar voren. Dit strookt ook met de resultaten uit de effectbeoordeling, waarin deze richtingen (in het bijzonder in combinatie met de geplande groei) overwegend het beste scoren.

Daarnaast was onder de deelnemers een voorkeur zichtbaar om ons in principe te richten op de nu geplande woningbouw, waarbij we allereerst moeten zorgen voor een kwalitatieve ontwikkeling van de stad. Maar ook gingen er, mede gelet op de grote woningbehoefte in Rijswijk en de regio, geluiden op om de optie voor verdere groei in de toekomst wel open te houden. Dit kan namelijk juist ook bijdragen aan het realiseren van andere ambities.

3.2. Drie kernambities

DUURZAME BALANS

Brede welvaart en een kwalitatieve verbetering van onze fysieke leefomgeving is alleen maar mogelijk als er sprake is van een duurzame balans tussen onze samenleving, onze leefomgeving en onze welvaart. Nu, maar ook in de toekomst. Binnen, maar ook buiten de gemeentegrenzen. Met onze kwaliteiten als vertrekpunt en onze blik op de toekomst komt dit neer op de volgende drie kernambities.

GEZONDE BUITENPLAATS VOOR IEDEREEN (ONZE SAMENLEVING)

Rijswijk is in 2050 een gezonde buitenplaats voor iedereen. Ooit was dit de plek waar de adel, regenten en rijke kooplieden uit Den Haag vanwege het fraaie landschap op de strandwal en de gezonde lucht hun buitenplaatsen vestigden. In 2050 is Rijswijk uitgegroeid tot een gezond 'buiten' met plaats voor iedereen. Het 'buiten' zie je terug in het enorm groene karakter van de stad. 'Voor iedereen' betekent dat in Rijswijk het voor alle verschillende doelgroepen mogelijk is om geschikte en betaalbare woonruimte te vinden en te wonen, werken en recreëren in een prettige en gezonde leefomgeving. Ook kwetsbare Rijswijkers hebben de mogelijkheid om in de stad te (blijven) wonen door een woonzorgaanbod dat aansluit op de vraag van de (toekomstige) inwoners.

Bij de groei van de stad stond en staat altijd de brede welvaart van centraal. Daarom heeft Rijswijk in 2050 veilige en leefbare wijken waar inwoners zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Daarbij hebben alle Rijswijkers in hun directe omgeving voldoende en goed toegankelijke maatschappelijke voorzieningen en ontmoetingsplekken. De afgelopen jaren hebben we, binnen onze mogelijkheden in een drukke en groeiende stedelijke regio, ons ook sterk ingezet voor een gezonde leefomgeving.

Afbeelding 3.1: drie kernambities voor Rijswijk in 2050.

Door verschillende maatregelen en de grotere rol voor schone vormen van mobiliteit is de gezondheidsschade door lucht en geluid zo veel mogelijk beperkt. Tegelijk stimuleert de inrichting van de leefomgeving iedereen tot een gezonde leefstijl, beweging en ontmoeting.

GROENE STAD VOOR NU EN LATER (ONZE LEEFOMGEVING)

Met het oog op de brede welvaart is Rijswijk een groene stad voor nu en later. Rijswijk was lang alleen een groen dorp. Die groene identiteit heeft het dankzij Oud-Rijswijk en de landgoederenzone nog steeds. Daar is na de Tweede Wereldoorlog een heel eigen stadse identiteit aan toegevoegd. Belangrijk onderdeel zijn ook de grote stadsparken aan de andere kant van de A4. In 2050 zijn deze parken en de landgoederenzone nog altijd de ‘groene longen’ van de stad. De verschillende groene netwerken daartussen maken Rijswijk extra groen tot diep in de haarvaten van wijken en buurten. Door bij het bouwen en bij het inrichten van buitenruimtes zo veel mogelijk rekening te houden met natuurwaarden zijn de groenkwaliteit en biodiversiteit aanzienlijk verbeterd. Hierdoor is Rijswijk een goed functionerende stadsbiotoop: een stad waar mensen, planten en dieren een thuis hebben.

Onze rijke geschiedenis, van de eeuwenoude buitenplaatsen tot de moderne stedenbouw, is bepalend voor de identiteit van Rijswijk. Ons erfgoed hebben we toegankelijker en beleefbaarder gemaakt. Nieuwe ontwikkelingen hebben we bovendien zorgvuldig ingepast in de ruimtelijke structuur van de stad: binnen bestaand bebouwd gebied (om ons groen en erfgoed te sparen) en met stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit (waaronder hoogbouw) die bijdraagt aan de betekenis van de plek.

In 2050 is Rijswijk klimaatbestendig: onze leefomgeving is goed bestand tegen lokale weersextremen, zoals hittestress en droogte maar ook langdurige en zware regenval. Dat hebben we gedaan door de inrichting van de buitenruimte en alle nieuwe (her)bouwontwikkelingen daarop aan te passen. Tegelijk dragen we bij aan het tegengaan van klimaatverandering: in 2050 is Rijswijk klimaatneutraal. Dat realiseren we door het verkleinen van de energiebehoefte en een overgang van fossiele naar duurzame (hernieuwbare) bronnen van warmte en energie. Zo is onze gebouwde omgeving aardgasvrij, zijn grote delen van de stad aangesloten op een warmtenet en wekken we duurzame elektriciteit op passend binnen de compacte stad. In deze energietransitie hebben we als gemeente de regie genomen en gezorgd dat iedereen mee kan doen.

61 Station

CREATIEVE WERKPLAATS VAN DE REGIO (ONZE WELVAART)

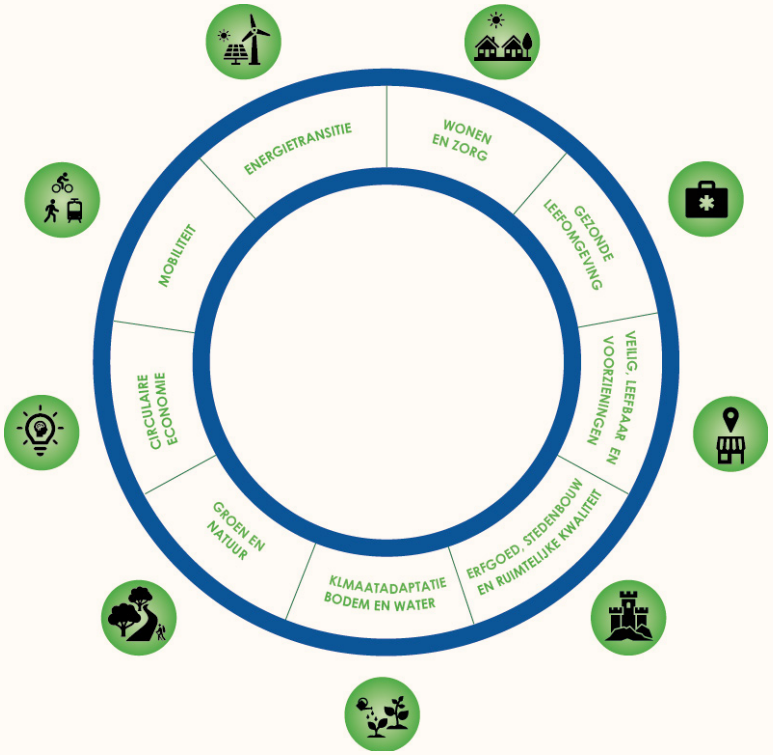
Rijswijk is in 2050 een 'creatieve werkplaats voor de regio'. Hier worden innovaties uit de 'kennis-as' Leiden-Delft in de praktijk toegepast, en vinden mensen een baan die bij hen past. Rijswijk heeft een belangrijke economische functie, niet alleen voor inwoners van de stad, maar voor de hele regio. Onze werklocaties huisvesten verschillende soorten bedrijven en daarmee banen, met de nadruk op innovatie, techniek en energie. Samen met bedrijven, kennisinstellingen en onderwijs hebben we de krachten gebundeld om met de toepassing van kennis en slimme technieken de verschuiving naar duurzame warmte en energie te realiseren en kansen te zoeken voor circulariteit. De Plaspoelpolder heeft een unieke positie als broedplaats voor toegepaste innovatie (vernieuwing en uitvindingen). In het middengebied van de Plaspoelpolder is het werken geïntensiveerd en beter benut. De randen van de Plaspoelpolder zijn verkleurd van bedrijven naar woningbouw, zoals bij de campus Kessler Park / At the Park.

Rijswijk heeft in 2050 zijn strategische economische positie versterkt, mede door onze strategische ligging in de regio en onze uitstekende bereikbaarheid. We hebben onze kwaliteit als aantrekkelijke woon- en werkstad kunnen behouden doordat we de Rijswijkse mobiliteit toekomstbestendig hebben gemaakt. Zo is het aantrekkelijk geworden om vervoermiddelen te gebruiken die schoon zijn en weinig ruimte innemen. We nemen allerlei (gebiedsgerichte) maatregelen volgens het 'STOMP-principe' (Stappen – Trappen – Openbaar vervoer – 'Mobiliteit als dienst' – Privéauto). In dat principe krijgen de meer duurzame vormen van mobiliteit meer nadruk dan de minder duurzame vormen. Dat past bij een compacte stad. Zo staat de mens centraal. Het gevolg is dat veel Rijswijkers ervoor kiezen om te lopen, te fietsen, het openbaar vervoer en andere collectieve vormen van vervoer te gebruiken. Dit is ook dankzij het nieuwe station RijswijkBuiten en de opwaardering van station Rijswijk. Omdat er meer mensen rondom de stations wonen, stoppen er ook meer treinen. Daardoor hebben we negatieve effecten (vastlopen van wegen, overlast, gezondheidsschade, ongevallen) zo veel mogelijk voorkomen, en meer ruimte overgehouden om de stad groener te maken. Dit heeft bijgedragen aan een brede welvaart.

DE KOERS VOOR RIJSWIJK

Samen vormen deze drie kernambities onze koers voor Rijswijk tot 2050 die we samenvatten onder de noemer 'De gezonde buitenplaats in de metropool'. In het volgende hoofdstuk hebben we al onze doelen per thema verder uitgewerkt. Gezamenlijk dragen die doelen bij aan een balans tussen onze drie kernambities, en daarmee een duurzame ontwikkeling van Rijswijk (en dus de brede welvaart van onze samenleving). Per thema wordt aangegeven hoe en in hoeverre de doelen bijdragen aan de drie kernambities.

4. Ambities per thema

Afbeelding 3.1: drie kernambities voor Rijswijk in 2050.

4.1 Passend woon- en zorgaanbod

- Onze ambitie is dat het in Rijswijk voor verschillende doelgroepen mogelijk is om een geschikte en betaalbare woonruimte te vinden en te wonen in een prettige en gezonde leefomgeving. Daarom zetten we in het bijzonder in op het bouwen van betaalbare koop- en huurwoningen in het middensegment, en het toevoegen van sociale huurwoningen.
- Daarnaast bieden we kwetsbare Rijswijkers de mogelijkheid om in Rijswijk te (blijven) wonen. Om dit te realiseren zorgen we voor voldoende woonzorgaanbod dat aansluit op de woonzorgvraag van de (toekomstige) inwoners van Rijswijk. Voor de groeiende groep ouderen moeten woningen aanpasbaar en levensloopbestendig worden ontworpen.
- Omdat de ruimte beperkt is en we ons groen willen behouden, ligt de focus bij het realiseren van ons woningbouwprogramma op binnenstedelijk verdichten en transformatie, zoveel mogelijk nabij openbaar-vervoer-knooppunten.

4.2 Gezonde leefomgeving

- We streven naar een gezonde leefomgeving door gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming.
- We streven naar een schone, veilige en gezonde leefomgeving waarbij gezondheidsschade door milieufactoren (zoals geluid en lucht), binnen onze mogelijkheden in een drukke en groeiende stedelijke regio, zoveel mogelijk wordt beperkt.

- Door een gezond ingerichte leefomgeving bevorderen we het welbevinden van mensen en verleiden we hen tot een gezonde leefstijl. Een gezonde leefomgeving stimuleert mensen om te bewegen, sporten, spelen en nodigt uit tot ontmoeten en contact. Ook stimuleren we schone vormen van mobiliteit (lopen, fietsen, ov). Met de inrichting van de leefomgeving houden we rekening met de gezondheid en het welbevinden van kwetsbare groepen.

4.3 Leefbare en veilige wijken

- We stellen de mens centraal: we streven naar leefbare wijken waar inwoners zich prettig voelen, betrokken zijn en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. We richten de leefomgeving op zo'n manier in dat het de gezondheid van inwoners bevordert en dat iedereen mee kan doen, ook de kwetsbare groepen. Zo willen we ervoor zorgen dat er geen kwetsbare wijken zijn of ontstaan in Rijswijk.
- Veiligheid en leefbaarheid is ieders verantwoordelijkheid. Iedereen draagt bij naar eigen kennis, kunde en draagkracht om Rijswijk vertrouwd, leefbaar en veilig te houden.
- We zorgen ervoor dat iedereen in Rijswijk voldoende en goed toegankelijke maatschappelijke voorzieningen en ontmoetings-plekken heeft in zijn/haar directe omgeving. Dat draagt bij aan de sociale samenhang in de (groeiende) stad.
- De groei van de stad betekent ook een groeiende behoefte aan voorzieningen. Voor basisonderwijs en sportvoorzieningen hebben we die in beeld, voor andere voorzieningen (zoals zorg, ontmoetingsplekken en culturele voorzieningen) onderzoeken we die nog en ontwikkelen we een realisatiestrategie.

4.4 Zichtbare historie en ruimtelijke kwaliteit

- Onze ambitie is het behouden, beheren, onderzoeken, en het toegankelijk en beleefbaar maken van het erfgoed van Rijswijk. Dit doen we in samenspraak met onze kennis- en erfgoedpartners.
- Nieuwe ontwikkelingen passen binnen de ruimtelijke structuur en dragen bij aan de stedenbouwkundige kwaliteit van de stad.
- Nieuwe woningen, bedrijven en maatschappelijke functies krijgen plaats binnen bestaand bebouwd gebied (verdichting), om ons groen te behouden. Op bepaalde plekken is hoogbouw mogelijk als dat aan een aantal criteria voldoet en bijdraagt aan de kwaliteit van de plek.

4.5 Groene stadsbiotoop

- We zorgen ervoor dat de landgoederenzone en stadsparkzone de groene longen van Rijswijk blijven, en tegelijk de groen- en natuurkwaliteit aanzienlijk verbeterd worden.
- We versterken verschillende 'groene netwerken', die Rijswijk groen maken, tot diep in de haarvaten van de buurten en wijken.
- We vergroten de groenkwaliteit en biodiversiteit door gebouwen en buitenruimtes natuurinclusief te bouwen/renoveren en in te richten. Bij alle nieuwe ontwikkelingen zoeken we naar ruimte om voldoende groen te realiseren en kansen om groenkwaliteit te verbeteren.
- Rijswijk wordt hierdoor een goed functionerende 'stadsbiotoop': een stad waar mensen, planten en dieren een thuis hebben en zich thuis voelen.

4.6 Klimaatbestendige leefomgeving

- Ons doel is om in 2050 als gemeente klimaatneutraal te zijn door mitigatie, voornamelijk via de energietransitie.
- Daarnaast is het essentieel om in te zetten op klimaatadaptatie. In 2050 is Rijswijk klimaatbestendig. Dit betekent dat we onze leefomgeving zo inrichten dat deze bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals hittestress, droogte en wateroverlast.
- De gebouwde omgeving maken we klimaatadaptief door alle nieuwe (her-)ontwikkelingen klimaatbestendig te bouwen. We pakken dit gebiedsgericht aan. Ook onze buitenruimte richten we klimaatadaptief in, onder meer door het creëren van meer schaduwrijke plekken en een robuust watersysteem met ruimte voor water en infiltratie. Verdichting van de stad combineren we met vergroening.
- Volgens het principe 'water en bodem sturend' passen we onze ruimtelijke ontwikkeling aan op het water- en bodemsysteem, in plaats van andersom. Dit principe komt voort uit het besluit van het Rijk om 'water en bodem sturend' te maken bij de inrichting van het land. Dat betekent dat het water- en bodemsysteem een doorslaggevende rol speelt bij ruimtelijke keuzes.

4.7 Duurzame energievoorziening

- We moeten ons aanpassen aan klimaatverandering, maar ook bijdragen aan het afremmen ervan. Een van de belangrijkste opgaven is dan ook de energietransitie: het verkleinen van de energiebehoefte en de overgang van fossiele naar duurzame (hernieuwbare) bronnen van warmte en energie.
- In 2050 is Rijswijk aardgasvrij. We nemen de regie en werken samen met alle betrokken partijen. Zo zorgen we ook dat iedereen mee kan doen.
- De overstap naar duurzame warmte maken we onder meer door grote delen van de stad aan te sluiten op een warmtenet. Daarbij houden we rekening met de ruimtevraag boven-en ondergronds. Ook staan we open voor innovatieve energieconcepten.
- We willen de energietransitie aanjagen door nieuwe initiatieven voor opwek van duurzame energie aan te moedigen en mogelijk te maken. We zoeken naar oplossingen die passen in een compacte stad.

4.8 Innovatieve economie

- We willen ons ondernemers- en vestigingsklimaat versterken met als doel dat inwoners van Rijswijk (en de regio) kunnen werken in een baan die bij hen past.
- Onze diversiteit aan bedrijven en daarmee werkgelegenheid willen we behouden en versterken, met de nadruk op sectoren gericht op innovatie, techniek en energie.
- We bundelen de krachten samen met bedrijven, kennisinstellingen en onderwijs om met de toepassing van kennis en slimme technieken de verschuiving naar duurzame warmte en energie te realiseren, en kansen te zoeken voor circulariteit (kringloopeconomie).
- De ruimte voor werken op onze verschillende werklocaties willen we behouden en beter benutten. De Plaspoelpolder blijft een belangrijke economische motor, met onder meer een campusfunctie in Kesslerpark, behoud van het middengebied en transformatie naar gemengd gebied aan de randen.
- Daarnaast blijven we ons inzetten voor onze andere ondernemers en het ondernemers- en werkklimaat op werklocaties en in winkelgebieden.

4.9 Goede bereikbaarheid

- Onze hoofdambitie op het gebied van mobiliteit is het vinden van een nieuw evenwicht tussen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in een stad die groeit.
- Om de kwaliteiten die Rijswijk heeft als fijne woonomgeving en ondernemende stad te behouden zal de Rijswijkse mobiliteit toekomstbestendig moeten worden. Als we niks doen komen er meer ongelukken, meer overlast, slechtere gezondheid en loopt Rijswijk vast. Daarom zijn keuzes nodig en een verandering in mobiliteitsgedrag.
- We maken daarom een aantal strategische keuzes, om met onze mobiliteit bij te dragen aan brede welvaart. Zo kiezen we er voor om prioriteit te geven aan vervoermiddelen die schoon zijn, weinig ruimte innemen, veiliger zijn en minder schadelijke effecten op gezondheid hebben.
- Daarbij passen we het 'STOMP-principe' toe, in een wijkgerichte aanpak. We zetten in op verschillende maatregelen in ons mobiliteitsnetwerk, met als doel om lopen, fietsen en ov-gebruik aantrekkelijker te maken.
- Samen met het rijk, provincie en andere gemeentes zetten we in op het versterken van het regionale vervoersnetwerk om onze steden beter aan elkaar te verbinden en meer banen bereikbaar te maken voor meer mensen.

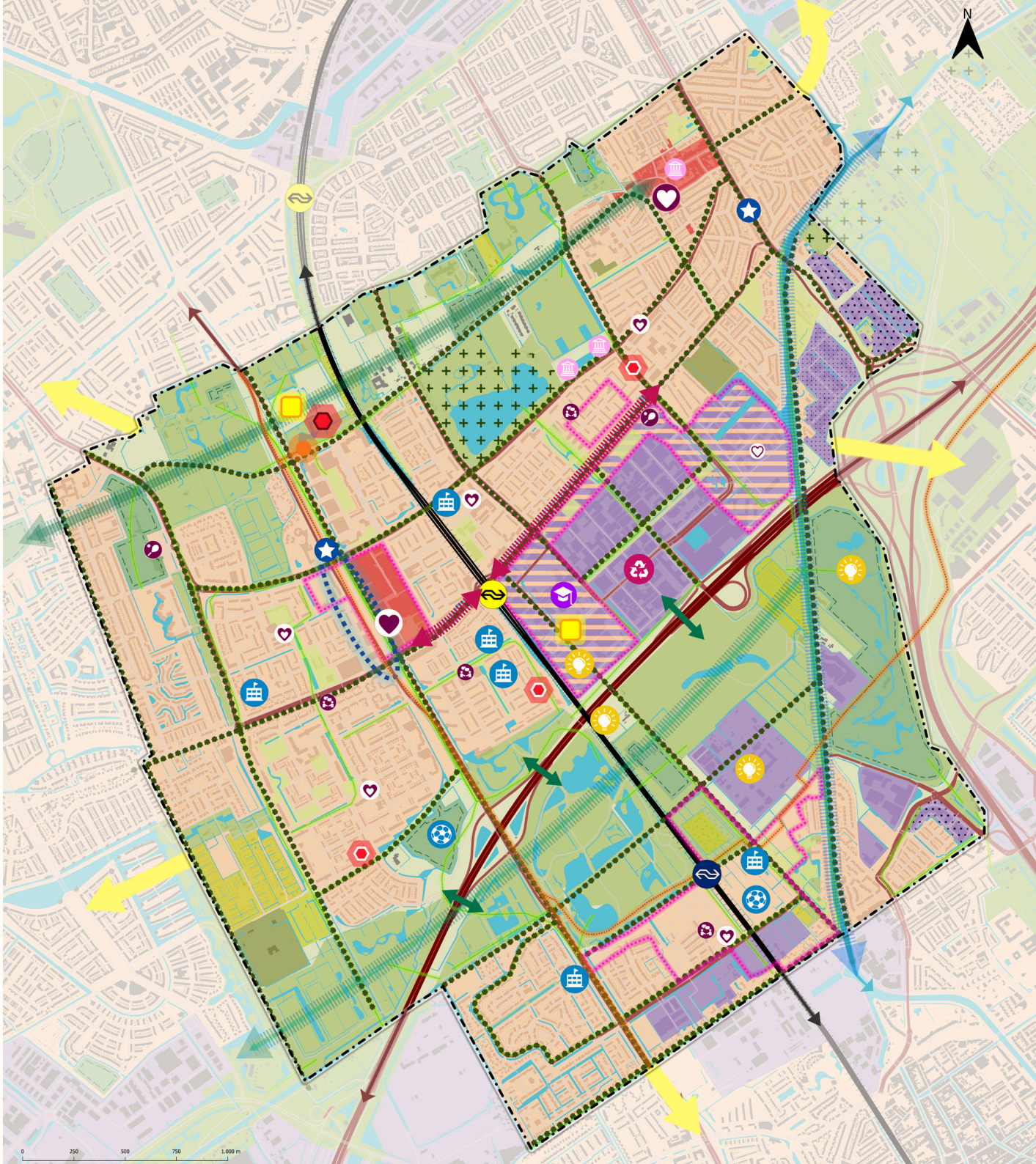
4.10 Omgevingsvisiekaart

De Omgevingsvisiekaart laat zien hoe onze visie op de toekomst ruimtelijk een plek krijgt. Hierin hebben we de belangrijkste kwaliteiten die we willen behouden en gewenste ontwikkelingen weergegeven. Niet alle ambities passen op de kaart of zijn op een kaart aan te geven. Het geeft daarom onze belangrijkste ambities voor de toekomstige inrichting van Rijswijk weer. Het gaat hier nadrukkelijk om een visiekaart. Deze is niet juridisch bindend zoals een omgevingsplan. Wel laat de kaart goed zien wat onze wensen zijn voor het behoud en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Rijswijk. De kaart vormt ook de basis voor de gebiedsgerichte uitwerking.

Omgevingsvisiekaart

Legenda

- Gemeentegrens Rijswijk
- water
- natuurstructuur
- hoofdcentrum
- woongebied
- woon-werklocaties
- bedrijventerrein
- transformatie-/ontwikkellocatie
- begraafplaats
- recreatiegroen op deelgebiedniveau
- volkstuin
- Oud-Rijswijk
- Bogaard stadscentrum
- buurtcentrum
- buurtsteunpunt
- belangrijke ontmoetingsruimte
- culturele voorziening
- uitbreiding/nieuwbouw van scholen
- sportterrein
- natuurnetwerk Nederland
- boomstructuur
- natuurverbindingzones
- groene overbrugging
- landgoederenzone
- Vlietzone
- stadsparkzone
- uitbreiding/nieuwbouw van sport
- milieuzone/zero-emissiezone
- sportfaciliteiten
- kantoorlocaties
- gemengde werklocaties
- stadsas
- campusfunctie Kessler Park
- kansen voor circulaire economie
- onderzoekslocatie
- kwaliteitsverbetering Prinses Beatrixlaan
- tracé Warmtelinq
- zoeklocatie centrale warmteopslag
- zoeklocatie decentrale warmteopslag
- potentiële geothermiebron
- warmteoverdrachtstation
- rijkswegen
- hoofdwegen
- spoor
- treinstations
- verbetering openbaar vervoer
- nieuw station RijswijkBuiten

5. Uitwerking visie per deelgebied

5.1 Inleiding

Hoofdstuk 4 beschrijft per thema onze visie en doelen voor de toekomst. Deze doelen zullen ergens binnen Rijswijk een plaats krijgen. Waar en hoe die in de praktijk precies uitwerken, hangt af van de plek binnen de gemeente. In deze omgevingsvisie hebben we de gemeente daarom opgedeeld in verschillende gebieden. We onderscheiden de volgende vijf deelgebieden binnen Rijswijk:

1. Oud-Rijswijk
2. Bogaard stadscentrum
3. Woongebieden
4. Werkgebieden (en werk-woongebieden)
5. Groenzones

In dit hoofdstuk beschrijven we wat de doelen per onderwerp uit hoofdstuk 4 voor deze deelgebieden van de gemeente betekenen.

5.2 Oud-Rijswijk

De eigen identiteit en het historische karakter geven Oud-Rijswijk een charme die uniek is binnen de gemeente. Gezien de aanwezige mix van horeca, winkels (kwaliteitszaken en specialistisch aanbod) en overige voorzieningen zien we Oud-Rijswijk als recreatief centrumgebied én als 'dorpscentrum' voor de gemeente. We streven naar een compacter centrum rondom een levendige en gevulde Herenstraat.

- → In Oud-Rijswijk wordt weliswaar ook gewoond, maar in het centrumgebied ligt de nadruk op de winkel- en horecavoorzieningen en ruimte bieden om elkaar daar te ontmoeten.
- → In dit deelgebied accepteren we een iets hogere milieubelasting dan in de woonwijken, omdat geluid van activiteiten, zoals horeca en evenementen, hoort bij een centrum.
- → In het centrum ligt de nadruk op levendigheid. Horeca en evenementen moeten hier kunnen. Tegelijkertijd moet het voor de mensen die er wonen leefbaar blijven.
- → Het historische karakter van het oude dorpscentrum is bepalend voor het profiel en de aantrekkingskracht van Oud-Rijswijk en van Rijswijk als geheel.
- → We zetten in op verder groen maken van het voetgangersgebied met vast groen en flexibele toepassingen.
- → Het is belangrijk dat alle vervoersmiddelen toegang blijven houden tot Oud-Rijswijk. Toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking verdient aandacht. We houden rekening met (oplaad- en stallingsmogelijkheden voor) bakfietsen, elektrische fietsen en scootmobiels.

5.3 Bogaard stadscentrum

Het hoofddoel van het Masterplan In de Bogaard (2019) is om het gebied te ontwikkelen tot een levendig en groen winkel-, woon en verblijfsgebied: een multifunctioneel gebied voor de stad. Belangrijk onderdeel hiervan is dat de winkeloppervlakte sterk afneemt. Het winkelcentrum wordt compacter, maar sterker verbonden met de omliggende buurten, met een aanbod dat aansluit bij de gewenste functie als hoofdcentrum voor de hele gemeente.

- In Bogaard stadscentrum voegen we veel woningen toe, waar mogelijk in het sociale segment. Daaronder vallen ook bouwlocaties met een combinatie van wonen en zorg.
- In dit deelgebied accepteren we een iets hogere milieubelasting dan in de woonwijken, omdat geluid van activiteiten, zoals horeca en evenementen, hoort bij een centrum. Gezien de vele woningen die toegevoegd worden, hebben we wel aandacht voor het verbeteren van de milieusituatie. Door het instellen van de Prinses Beatrixlaan als milieuzone zetten we in op het verbeteren van de luchtkwaliteit.
- In Bogaard stadscentrum ligt de nadruk op levendigheid. Horeca en evenementen zijn passend in dit gebied. Tegelijkertijd moet het voor de mensen die er wonen leefbaar blijven.
- Bogaard stadscentrum is het visitekaartje van de stad. Daarom is er veel aandacht voor een hoge ruimtelijke kwaliteit van zowel bebouwing als buitenruimte.
- Ambitie van het Masterplan is om Bogaard stadscentrum te ontwikkelen tot het groenste stadscentrum van Nederland.
- Juist in een gebied dat redelijk versteend is en intensiever bebouwd wordt, is aandacht voor klimaatadaptatie van belang. Met name hittestress is een aandachtspunt.
- Dit gebied is al heel goed toegankelijk voor alle vervoersmodaliteiten. Het toevoegen van een oost-westverbinding dwars door het gebied en waar mogelijk het ‘openen’ van het gebied zorgt er voor dat langzaam verkeer zich makkelijker en comfortabeler door het gebied kan bewegen en dat autogebruik meer in balans wordt gebracht met andere vervoersvormen. Daarnaast biedt de Prinses Beatrixlaan kansen voor een verbinding van de toekomstige Zuidwestlandcorridor.

5.4 Woongebieden

In de vooroorlogse wijken zetten we in op een aantrekkelijke, gezonde en klimaatadaptieve omgeving. Daarom creëren we meer ruimte voor groen, spelen, ontmoeten en lopen. In de naoorlogse woonwijken is een belangrijke uitdaging om betere loop- en fietsverbindingen tussen de buurten en belangrijke voorzieningen in de omgeving te realiseren. Dit gebeurt met name door de oversteekbaarheid van (hoofd)wegen te verbeteren, met speciale aandacht voor enkele locaties zoals de Prinses Beatrixlaan en Sir Winston Churchilllaan rondom het station. Binnen de wijken zetten we in op betere (stedelijke) fietsroutes.

- Het ligt voor de hand dat juist in de woonwijken een passend woon- en zorgaanbod belangrijk is. Aandachtspunten daarbij zijn vergrijzing en het levensloopbestendig maken van de voorraad.
- Het is zaak hier sterk in te zetten op het bevorderen van een gezonde leefomgeving. Een groene, beweegvriendelijke omgeving is van belang, net als het treffen van maatregelen om wegverkeerslawaai te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren.
- Voldoende voorzieningen en ontmoetingsplekken dragen bij aan de leefbaarheid.
- Gestreefd wordt naar behoud van ruimtelijke kwaliteit van zowel bebouwing als openbare ruimte.
- Een groene inrichting is belangrijk voor het welzijn en om bewegen te stimuleren. Een diversere groene inrichting van de woonwijken draagt ook bij aan de biodiversiteit en een groene stadsbiotoop.
- Het is van belang de woonwijken klimaatbestendig in te richten. Dit voorkomt hittestress in de leefomgeving en zorgt voor de opvang van (extreme) regenval.

- De woonwijken zijn niet geschikt voor de plaatsing van grootschalige energievoorzieningen, maar wel voor zonnepanelen op daken. De warmtetransitie zal grotendeels hier plaatsvinden.
- Bedrijvigheid wordt niet uitgesloten in de woonwijken, zolang er sprake is van een zeer geringe hinder voor de leefomgeving.
- De woonwijken moeten goed bereikbaar zijn via alle vervoersmodaliteiten. We streven een verschuiving na richting duurzame mobiliteit (STOMP-principe). Minder verkeers- en parkeerdruk levert meer ruimte voor groen, klimaatadaptatie en biodiversiteit op.

5.5 Werken

We vinden het belangrijk dat de werklocaties (behalve de al aangewezen werk-woongebieden) beschikbaar blijven voor werken, en niet transformeren naar woon- of gemengde gebieden. Met onze werklocaties willen we de werkgelegenheid evenredig laten groeien met het aantal woningen. Dit houdt in dat nieuwe bedrijvigheid moet bijdragen aan groei van werkgelegenheid. Omdat er regionaal een tekort is aan ruimte voor werken, ligt er nog meer nadruk op bestaande werklocaties. Daar komt de extra ruimtevraag voor de circulaire economie nog bij. Ook op bedrijventerreinen moeten we verdichten om ruimte optimaal te benutten.

- Omdat er binnen de werklocaties ruimte is en blijft voor zwaardere bedrijven, accepteren we een lagere milieukwaliteit. Het zorgdragen voor een gezonde werkomgeving is een taak voor de ondernemers en gemeente samen.
- Leefbaarheid en veiligheid zijn ook in een werkomgeving van belang. We zijn waakzaam om ondermijning te voorkomen.
- Op de bedrijventerreinen accepteren we een iets lagere ruimtelijke kwaliteit dan gemiddeld. We zetten ons in om de ruimtelijke kwaliteit op een aanvaardbaar basisniveau te krijgen.
- Een groene inrichting is belangrijk voor de uitstraling van de werkgebieden en voor het welzijn van de werknemers.
- Hittestress is een probleem op veel van de bedrijventerreinen, net als het bergen van water. Daarom krijgt dit prioriteit.
- Hier is de energietransitie kansrijk, omdat bijvoorbeeld veel bedrijven ruimte hebben om zonnepanelen op het dak te leggen en anderszins het vermogen hebben innovatief bij te dragen aan het opwekken van energie, het besparen van energie en de warmtetransitie.
- Juist op de bedrijventerreinen moet de innovatieve en circulaire economie tot bloei komen.
- De werkgebieden moeten goed bereikbaar zijn met in beginsel alle vervoersmodaliteiten. We streven een verschuiving na richting duurzame mobiliteit (STOMP-principe). Tegelijkertijd accepteren we dat hier de autotoegankelijkheid nu nog belangrijk is.

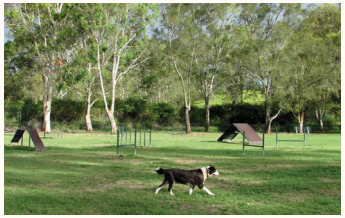
De koers voor Kessler Park en omgeving, het Havenkwartier en de Plaspoelpolder – Noordzijde is dat ze transformeren naar werk-woongebieden in een groene omgeving.

- Aanvullend op het werken kan hier ook gewoond worden. Daarom verdient een passend woon- en zorgaanbod in dit gebiedstype extra aandacht.
- Door de combinatie van wonen en werken kennen deze gebieden meer reuring en daardoor mogelijk meer geluid, ook op momenten dat het in een rustige woonwijk stil is. Er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
- Leefbaarheid en veiligheid zijn zowel in een werkomgeving als in een woonomgeving van belang.
- Dit zijn werkgebieden die transformeren naar werk-woongebieden. Daarom is zeker aandacht voor de historie en de ruimtelijke kwaliteit, maar minder dan gemiddeld in Rijswijk.
- Een groene inrichting is belangrijk voor de uitstraling en voor het welzijn van de bewoners en werknemers.

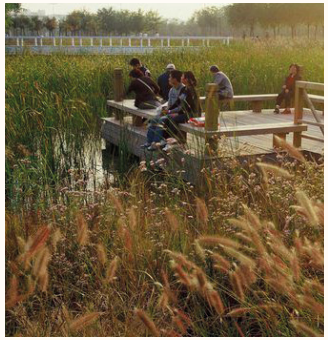
- Hittestress is een probleem op veel van de bedrijventerreinen, net als het bergen van water. Daarom krijgt dit prioriteit.
- Hier is de energietransitie kansrijk, omdat bijvoorbeeld veel bedrijven ruimte hebben om zonnepanelen op het dak te leggen en anderszins het vermogen hebben innovatief bij te dragen aan het opwekken van energie, het besparen van energie en de warmtetransitie.
- Juist op de bedrijventerreinen moet de innovatieve en circulaire economie tot bloei komen. Op termijn moeten we hier ook de ruimte voor benutten. Hier kunnen alleen met het oog op de menging met wonen geen bedrijven in zware milieucategorieën gehuisvest worden.
- De woon-werkgebieden moeten goed bereikbaar zijn met in beginsel alle vervoersmodaliteiten. We streven een verschuiving na richting duurzame mobiliteit (STOMP-principe).

5.6 Groengebied

Daarmee versterken we in de landgoederenzone de kwaliteit die bij de identiteit van de landgoederenzone past: natuur, cultuurhistorie en recreatief medegebruik. De stadsparkzone ontwikkelen we door tot een veelzijdig park, dat op meerdere plekken met groene uitlopers is verbonden tot in de woonwijken.

- Behalve de bestaande woon- en zorgfuncties in de landgoederenzone wordt in de groenzones geen nieuw woon- en zorgaanbod geaccommodeerd.
- Parken en andere groengebieden dragen bij aan een goede gezondheid omdat ze uitnodigen te bewegen en ruimte bieden voor contemplatie en natuurbeleving.
- Veiligheid is in een recreatieve omgeving van belang. Een goede inrichting en onderhoud van de ruimte, voldoende voorzieningen en ontmoetingsplekken dragen bij aan de veiligheid.
- Vooral de landgoederenzone, maar ook de parkenzone, staat bol van de geschiedenis en draagt in hoge mate bij aan de identiteit en ruimtelijke kwaliteit van Rijswijk als geheel.
- Omdat we Rijswijk zien als groene stadsbiotoop, spelen de groengebieden en de groene verbindingen daartussen een essentiële rol.
- De groenzones zijn van zichzelf al klimaatbestendig ingericht. Dit houden we zo en verbeteren we waar mogelijk.
- De groenzones zijn niet in beginsel niet geschikt voor de plaatsing van grootschalige energievoorzieningen. Deze kunnen echter onder stringente voorwaarden een plek krijgen.
- Er is geen ambitie om nu juist hier de innovatieve economie aan te wakkeren. De centrale ligging van zowel de landgoederenzone als de parkenzone brengt een goede bereikbaarheid met zich mee. We nemen maatregelen om de bereikbaarheid voor wandelaars en fietsers te verbeteren.

6. Uitvoering: werken met de omgevingsvisie

6.1 Sturingsfilosofie

Het uitgangspunt van de Omgevingswet is ontwikkelingen mogelijk maken en tegelijkertijd de kwaliteit van de leefomgeving waarborgen. Met de omgevingsvisie laten we inhoudelijk op hoofdlijnen zien hoe we in Rijswijk initiatieven willen ondersteunen waarmee tegelijkertijd een bijdrage wordt geleverd aan de kwaliteit van de leefomgeving. De concrete uitwerking van de omgevingsvisie hangt ook af van de rol die de gemeente aanneemt.

We hebben als gemeente hoge ambities om de democratie van onderaf beter te faciliteren, meer gebiedsgericht en van buiten naar binnen te werken. We zetten daarom in op alliantievorming (het zoeken naar partners om gezamenlijke doelen of belangen te halen). Dit doen we met een relatiegerichte houding en we moedigen actief burgerschap aan.

6.2 Operationalisering in Omgevingswetinstrumenten

De Omgevingswet voorziet in een zestal 'kerninstrumenten'. Daarvan zijn voor de gemeente de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan de belangrijkste beleidsmatige instrumenten.

- De omgevingsvisie wordt uitgewerkt in regels in het omgevingsplan. Het omgevingsplan geldt volgens de wet voor iedereen. Als een project niet past in het omgevingsplan, en het is toch de wens dat het doorgaat, dan moet met deze omgevingsvisie in de hand gekeken worden of het project hierin past.
- De Omgevingswet biedt daarnaast de mogelijkheid om programma's te maken. Een programma is een uitwerking van de omgevingsvisie voor een bepaald onderwerp of gebied. Daarvan zijn er nu al een paar bekend, zoals het Warmteprogramma en het Geluidprogramma.

6.3 Milieueffectrapportage

Bij de omgevingsvisie is een Milieueffectrapport (MER) gemaakt. Dat is verplicht. Het doel van het MER is het inzichtelijk maken van de effecten van de Omgevingsvisie op de leefomgeving en in hoeverre de voorgestelde koers bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities. Uit het MER blijkt dat de gevolgen van de omgevingsvisie voor de omgeving vooral positief zijn. Dit MER wordt tegelijk met de ontwerp-omgevingsvisie zes weken ter inzage gelegd. Iedereen mag dan zienswijzen indienen op de ontwerp-omgevingsvisie en het MER.

6.4 Een levend document

Met de omgevingsvisie hebben we als gemeente een koers en een integraal afwegingskader voor de inrichting van onze fysieke leefomgeving. We beschouwen de omgevingsvisie als een levend document. We monitoren de voortgang van onze koers en sturen waar nodig bij. Om te zorgen dat onze visie bij de tijd blijft, zullen we deze regelmatig aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. We kiezen er daarom voor om de omgevingsvisie eens per twee jaar te actualiseren. In de omgevingsvisie 2.0 zetten we een volgende stap in het integreren van nieuw strategisch fysiek beleid en de aangegeven thematische/gebiedsgerichte programma's.

Rijswijk

KUIPER COMPAGNONS

Rijswijk

Concept - ontwerp omgevingsvisie Rijswijk

GEZONDE BUITENPLAATS IN DE METROPOOL

KUIPER COMPAGNONS